

GÜLER MİSİNİZ, AĞLAR MİSİNİZ?

Aydınlık Gazetesi, 25 Nisan 2020

Yıldırım Koç

İzmir'de 1921 yılı Ocak ayında 200 Yunan komünist askerin kurşuna dizilmesi efsanesinin kaynaklarını yazdım. Sonra bir an, "acaba," dedim, kendi kendime, "böyle ufak bir konuya 5-6 yazıyı ayırmak gerçekten gerekli miydi?"

Galiba gerçekten gerekli.

Birinci neden, günümüzde çok yaygın olarak kulaktan dolma bilgiyle yetinme ve hareket etme alışkanlığının sorgulanması. İnsanlarımız herşeyi biliyor. Ancak bu sığ bilgilenme, söylenenleri bir akıl süzgecinden geçirme ve sorgulama gereğini ortadan kaldırıyor. Olaylara nasıl yaklaşılması gerektiği konusunda bir örnek oluşturması dileğiyle bu yazıları yazdım.

İkinci neden de şaşkınlığım. İnternetin arama motorlarından birine girin ve "Tuğrul Keskin" ve/veya "Zito i Epanastasis" sözcüklerini sorgulayın. Bir arkadaşım ünlü bir kişinin sayın Tuğrul Keskin ile yaptığı röportajın adresini ilettili. Şaşırdım kaldım. Bir şiir kitabı temelinde geliştirilen bir efsanenin bu kadar çok akli başında insan tarafından ciddiye alınacağını kesinlikle ummuyordum. O zaman bu akıldışı efsaneyi ciddiye alan bu akli başında insanların söylediklerine daha çok kuşkuyla yaklaşmaya başladım.

Bir örnek vereyim. Bir arkadaşım, İzmir'de 2015 yılında yapılan anma törenine ilişkin olarak Cumhuriyet Gazetesi'nde yayınlanmış olan haberi gönderdi. Mete Kızık'ın 4 Ocak 2015 tarihli gazetede ki haberini aynen aktarıyorum. <http://www.cumhuriyet.com.tr/haber/izmirde-bir-ilk-200-komunist-asker-177987>

CUMHURİYET'İN HABERİ

"İzmir'de bir ilk: 200 komünist asker

"İzmir'in 4 Ocak 1921'de Yunan Ordusu tarafından işgali sırasında Türkiye'ye karşı savaşmayı reddettikleri için kurşuna dizilen 200 Yunan sosyalist asker ilk kez anıldı.

"Şair Tuğrul Keskin'in, Yaşasın İsyan adlı kitabıyla gündeme gelen sosyalist ve komünist askerler askerler ölümlerinin 94. yıl dönümünde Balçova İnciraltı sahilinde Barış Manço Köprüsü'nde şiirlerle ve karanfillerle anıldı.

"Etkinliğe CHP İzmir Milletvekili Alaattin Yüksel, Balçova Belediye başkanı Mehmet Ali Çalkaya, eski Dikili belediye başkanı Osman Güven, Yenikuşak Köy Enstitüleri Derneği Başkanı Kemal Kocabaş'ın da olduğu çok sayıda sanatçı, yazar ve İzmirli katıldı.

"Etkinliğin açılış konuşmasını yapan şair Tuğrul Keskin, "**Buradaki temel sorun bir tarihin, mazlumların tarihin karanlık raflarda kalmasından duyduğum üzüntü. Çünkü mazlumların kanı, ne yazık ki tarihin karanlık sahnelerinde yok olup gidiyor, Ben bu kitapla unutulmuş bu kanı hatırlatmak istedim. Dünya yeniden tarihin karanlık çağlarına doğru hareket ediyor. İnsanlık tarihindeki bunun gibi benzersiz vakaları, erdemi, vicdanı yeniden aktarabilir ve bunun öncelenmesini sağlayabiliriz"** dedi.

"Bir takım efendilerin kar hırsından dolayı her geçen gün iyi insanların kaybedildiğini de vurgulayan Keskin, "**Bütün bunların son bulmasını arzularak, insanı kendi barışçıl dünyasına geri çağırarak istiyorum. Umuyorum ki bu kitap ve bu anma ve tarihteki bu iki yüz güzel ölüm, yaşadığımız karanlığın dağılmasına bir nebze katkıda bulunur. İstedim ki dünya yeniden karanlık bir dönemden geçerken, bu 200 güzel komünist insanın dünyaya bıraktığı barış ve isyan çığılığı isyan çığılığı karşılık bulsun ve bu karanlıktan bir an önce kurtulsun, bu mücadele azmine bir katkı olsun"** diye konuştu.

"Ulusal Kurtuluş Savaşının dünya mazlum hareketinde çok önemli bir dönem noktası olduğunu da belirten Keskin sözlerini şöyle sürdürdü: "**1. Dünya Savaşı'nda dünyanın her yerinde komünistler ve komünist partileri savaşa karşı ciddi tavır aldılar. Bu nedenle dünyanın her yerinde yüzlerce,**

binlerce güzel insanlar katledildi, işkenceye maruz kaldı, yargılandı, zindanlara atıldı. Anadolu'nun işgaline kurşun sıkmayarak, dünyanın her yerinde emperyalist savaşa karşı çıkararak, yaşamlarını bizim topraklarda İnciraltı'nda bırakan bu emperyalist savaşa karşı çıkararak yaşamları burada yitirenlerin dünyanın her yerinde anılmasını diliyorum."

"Keskin'in kitabından şiirler okuması ve katılımcıların Barış Manço Köprüsü'nün üzerinden denize karanfiller bırakmasıyla sona erdi"

Benim söyleyecek birşeyim yok. Yorumu size bırakıyorum.

BİR ELEŞTİRİ VE YANIT

Aydınlık'ta köşemde yayımlanan bu yazıları, bir okuyucumuz eleştirdi. Eleştirisinin bir bölümü şöyle: "Gel gelelim efsanelerin yıkılmasına... Modern zamanlarda bile devletler, partiler, örgütler efsanelere gerek duyar. Efsanesiz bir tarih olur mu? Tarih efsanelerden arındırıldıkça bilimsel olur ama şiiri ölür. Sonra Kemalist Devrim'in, milli mücadelenin efsanelerini de yok etmeye gelir sıra. Rıza Nur'un yaptığı gibi kimi doğru pek çoğu temelsiz de olsa "efsaneler" yıkılmaya başlanır. Hem de zaman bu kadar uygunken. Liberaller tarihimizin en güzel efsanelerinden hem anti-emperyalist, hem işçi sınıfı bağlamı hikayesi /efsanesi Uzun Mehmet ve kömür olayını yıkmışlardı da ne olmuştu? Onların kaldığı yerden devam mı? Üzüntü ve saygılarımla."

Benim kendisine verdiğim yanıtın ilgili bölümü de şöyle: "Efsanelere gelince. Bilimsel sosyalizmi 50 yılı aşkınca bir süredir benimseyen biri olarak, efsanelerle hareket etmiyorum. Sorgulamaya çalışıyorum. Eğer efsanelere dayanılarak politika belirleniyorsa, buna da karşı çıkıyorum. Çağımız, milli kimliğin güçlendirilmesi çağıdır. Bunun koşullarından biri de özgüvendir. Eğer siz Kurtuluş Savaşı'nızı Yunan komünistleri sayesinde kazandığınıza inanırsanız, bu özgüven büyük zarar görür; çünkü bu iddia gerçektir."

Efsaneler de atasözü gibi. İyi atasözü de var, kötü atasözü de. İyi efsane de var, kötü efsane de. Hangisinin iyi, hangisinin kötü olduğu, efsanelerle ne yaptığınıza bağlı. Efsanelerin efsane olduğunu bilerek dinliyor veya okuyorsanız, hiçbir diyeceğim yok. Ancak eğer efsanelerin gerçek olduğunu düşünüp boş mezara adak adıyor veya uydurma bir olayı anıyorsanız, buna aklım yatmıyor.